

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiarvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

24. Quid sit juspatronatûs personale & reale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

Sectio I. Caput I.

dum patronatu purè hæreditario imprimitur hæc qualitas; quin & impressio hæc tendat in favorem ecclesiæ, utpote cui hæc ratione aperitur spes libertatis post extinctam familiam, atq; ita singatur favore ecclesiæ, quod sic fuerit à principio caustum. Lott. à num. 17.

3. Respondeo ad tertium: hæc gentilitia qualitas semel impressa continuat, quoque gens ipsa seu familia durat intransmissibiliter, præterquam si transmissio ab ipso fundatore fiat. Lott. n. 10. ex Lamb. l. 1. p. 2. q. 2. a. 8. n. 4.

4. Respondeo ad quartum: finitæ familiæ transfit ad hæredes, & efficitur hæreditarius. Anch. conf. 81. nu. 4. cuius sententiam esse communem & veram contra solum Gemin. conf. 45. n. 7. ait Lott. n. 11. nisi forte aliud dispossuerit fundator, v. g. reverendo patronatum pro tali familia taxativè seu tantum, vel cum alio signo æquipollente; tunc enim vi pacti singularis procederet illa exclusio hæredum. Lott. n. 12. & 13. Paris. conf. 84. nu. 6. l. 4. Quin imò etiam durante familiæ posse talem patronatum alienari in præjudicium alienantis, & sic transire ad hæredes extraneos, quatenus alii non impugnant, contra quos tamen etiam præscribi potest, ait Lott. n. 14.

Quæstio 22. Quid sit jusp. mixtum, intellige ex hereditario & gentilitio?

R Espondeo: patronatum reputari mixtum, dum fundator utramque qualitatem, nempe hædis & gentilis in successore exigit (ex enim compatibilis sunt) ita ut tunc non admittatur, nisi qui hæres sit simulque gentilis; extraneus vero repellatur. Lott. cit. q. 11. n. 41.

Quæstio 23. Qualiter jusp. de hæreditario efficiatur gentilitium, & contra, vel etiam mixtum?

1. R Espondeo ad primum: posse post fundationem perfectam Episcopum, si super hoc insit fundator ipse, qualitatem jurisp. ita mutare, ut de hæreditario fiat gentilitium. Lott. loc. cit. q. 47. n. 64. minimè tamen hoc poterit ad instantiam successorum in patronatu. Lott. n. 65. citans Felin. in c. cum accessissent. de constit. n. 19. Ferret. conf. 134. n. 5. Rotam in Pistoriens. Jurisp. 31. Martii 1628. cum agatur tunc de mutanda voluntate defuncti. Potest item fundator de consensu Episcopi, ut dictum, post constitutum jusp. eidem imprimere, seu potius insuper adjicere qualitatem gentiliti; sed tunc de pure hæreditario efficitur mixtum. Porro posse fundatorem in codicillo declarare, an jusp. fuerit gentilitium an hæreditarium; quin & posse eundem non minus in codicillis, quam in ipsa fundatione de consensu Ordinarii hoc vel illo modo qualificare patronatum, tradit Corrad. pr. benef. l. 2. c. 12. n. 57. juxta decim. Rota 675. num. 2. p. 1. recent. Abb. l. 1. conf. 59. n. 3. Paris. l. 4. conf. 35. n. 5.

2. Respondeo ad secundum: gentilitium mutari in hæreditarium, seu transire ad pure hæredes extincta seu finita familiæ, cui reservata fuerat, juxta dicta paulo supra.

Quæstio 24. Quid sit jusp. personale, & reale.

R Espondeo: personale est, quod à rebus & possessionibus distinctum personam comita-

tur, utpote competens persona ratione persona, quale est, quod tibi tuisque hæredibus & successoribus competit ob fundatam Ecclesiam, vel privilegium a Papa concessum. Reale est, quod rebus ipsis inheret v. g. quod tibi competit ratione aliquius villæ, castri, vel prædii, cui ex fundatione annexum est. Castrop. cit. d. 2. p. 4. n. 1.

Quæstio 25. An, & qualiter jusp. sit quid spirituale?

1. R Espondeo: esse secundum se, seu ex objecto suo simpliciter & intrinsecè merè spirituale, tenent Suar. l. 4. de Simon. c. 26. n. 7. & 8. Laym. Th. mor. l. 4. tr. 21. c. ult. § 5. n. 60. apud Pirh. loc. cit. n. 5. item Navar. in commendatione super rub. de judicis. n. 3. apud Lott. paulo post citand. n. 5. Tum quia principium, à quo originem trahit, est quid spirituale, nempe potestas Ecclesiastica, non humana, ut inquit Navar. & naturalis; sed divina & supernaturalis per Christum Petro & Ecclesia tradita, per quam beneficia sunt instituta; tum quia actus objectum ac terminus, ad quem ordinatur actualis presentatio (nempe institutione & beneficio Ecclesiasticum) sunt quid spirituale. Sed neque obstat aliquid in se spirituale ordinari ad aliud spirituale dignius, & jusp. obtineri a laicis; cum hi possint per privilegium iis ab Ecclesia concessum obtainere jura spirituale v. g. beneficium.

2. E contra jusp. secundum se & intrinsecè non esse spirituale, sed tantum annexum spirituali, tenent Gl. in c. quanto de judicis. & Abb. ibid. n. 6. Azor. p. 2. l. 6. c. 19. q. 2. Garc. p. 5. c. 9. n. 6. Lott. l. 2. q. 9. ferè per tot. Pirh. loc. cit. qui ait: hanc esse probabilem, & juri Canon. conformiorem, & plerorumque Canonist. Verum, ut hæc ex fundamento relolvantur, observandum ex Lott. loc. cit. n. 1. in erectione beneficiorum jurisp. tres distinctos & minimè confundendos concurrere actus. Primus attribuitur fundatori, & consummatur in oblatione temporalium pro erectione beneficij, & in reservatione jurisp. expressâ, aut subintellectâ; forma autem est ejusdem oblationis sub eadem reservatione actualis presentatio facta Episcopo, aut habentijurisdictionem Episcopalem. Alter actus est Episcopi; conficitur in admissione dictæ oblationis patroni; ejus forma conficitur in reductione materia illius profana ad spiritualitatem seu annexionem divini officii. Tertius actus tribuitur legi concedenti jusp. & conficitur in ea concessione jurisp. (cuius proinde materia non est alia, quam triplex illa prærogativa honorificentia, suppeditationis alimentorum, & facultatis præsentandi Rectorem beneficij) forma autem illius est annexio sive applicatio hujusmodi juris facta beneficio erecto, quæ ratione jusp. dicitur annexum spirituali.

3. Hoc prænotato, quomodoconque definitur seu describatur spiritualitas (de quo vide Lott. loc. cit. n. 6. & 7.) ea excluditur a patronatu. Si enim simpliciter attendatur persona patrui, jus illud non consequitur à potestate supernaturali (quamvis, ut Lott. n. 8. in estimando spiritualitatem hanc, non statim sit relatio facienda ad potestatem supernaturali, ne alias facile posse res quævis deduci ad spiritualitatem) sed naturali; dum consequitur ad voluntatem fundatoris, non nisi sub hac lege, ut possit ipse vel alius ab eo designatus præsentare rectorem beneficij &c, offerentis sua (quique au-

tem